

Critic's Point

Κουαρτέτο έγχορδων *L' anima*: 20ετής προσφορά στην Έλληνική Μουσική!

48/2016.

του ΓΙΩΡΓΟΥ ΛΕΩΤΣΑΚΟΥ.

ΔΙΑΚΡΙΤΙΚΗ ΠΛΗΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΤΑΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ, στην από 19ου αϊ. χειμαζόμενη και ad infinitum άθεσμοθέτητη έλληνική μουσική, τὸ , σφριγηλό τό τε πνεῦμα καὶ ἦθος Κουαρτέτο έγχορδων *L' anima*, αποτελούμενο από τους Στέλλα Τσάνη καὶ Μπρουνίλντα Μάλο (βιολιά I. καὶ II.) Ήλία Σδούκο (βιόλα) καὶ Λευκή Κολοβού (βιολοντσέλο), έόρτασε τὴν 20ετία από τῆς ιδρύσεώς του, με μιὰ συναρπάζουσα συναυλία στὴ μικρὴν ἀλλὰ γεμάτη θαλπωρὴ αἴθουσα τοῦ Ἐρατείου Ἰσθμίου τρόπον τινὰ ἔδρας του στὰ Βριλήσσια. Στὴν ὡς πρόσφατα πενιχρὴν ἀλλὰ ιδιαίτερας βαρύτητος ἱστορία τῆς έλληνικῆς μουσικῆς δωματίου, τὸ *L' anima*, ἀποτελεῖ ἤδη μεῖζον κεφάλαιο, ἀφοῦ κυρίως ἀφιέρωσε τὰ πλούσια φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα προσόντα του (ἀνεπίληπτη τονικὴ ἀκρίβεια, πλούσιος, φωτεινὸς ἦχος, ἄψογος συγχρονισμὸς, πηγαία προσαρμογὴ στὸ ὕφος καὶ τὶς ιδιαίτερότητες γραφῆς κάθε ἔρμηνευομένου ἔργου, κυριολεκτικὰ μιὰ ψυχὴ σὲ 4 σώματα) στὴ διάδοση τῆς Ἐντεχνης Ἑλληνικῆς Μουσικῆς, δίχως τὴν παραμικρὴ ὑποστήριξη ἀπὸ μέρος τοῦ ἀπὸ καταβολῆς του πανάθλιου έλληνικοῦ Κράτους. Τοῦλάχιστον με τὸ βραβεῖο μουσικῆς 2016 στὴν κατηγορία του, ἡ Ἐνωση Ἑλλήνων Θεατρικῶν καὶ Μουσικῶν Κριτικῶν ἀναγνώρισε τὴν πολυτιμότετη συμβολὴ του.

Μικρὸ χρονικὸ ἀπολαυστικῆς βραδιάς, έλληνικῆς καὶ ξένης μουσικῆς ποὺ μᾶς ψυχαγώγησε καὶ μᾶς «δίδαξε» στὸ μέτρο ποὺ ἔχουμε μάθει νὰ ἀνακαλύπτουμε ἐξ' ὑπαρχῆς οἰκειᾶ ἀκούσματα. Τὰ ἔργα, κατὰ σειρὰν :

1. ΠΑΥΛΕΑ, ΕΛΕΝΗ (γ. Ἀθήνα, 1983): *Blue Sky Rêverie* [έλλ. «Ρεμβασμός Γαλάζιου Ουρανού»], τρίπτυχο με τίτλους: I. *Ingenious Light* [Φῶς εὐφύεστατο], «τροπικό», με βεβαρυμένο προσαγωγέα, μέτρο 6/8 (;), σε τρία τμήματα, με τέμπι, ὄλο ταχύτερα. II. *Whispering Clouds* [Νέφη πὸν ψιθυρίζουν], ὠραῖο σόλο βιολοντσέλου, κατόπιν pizzicati. III. *Diligent Rain* [Βροχή ἐπιμελής], εὐστοχη κατακλειῖδα, ἄρμονικὰ καλόγουστης, εὐφρόσυνης συλλήψεως τέλους 19ου αἰ., καὶ ὠραιότατης γραφῆς πὸν ΔΕΝ ΘΥΜΙΖΕ ΚΑΝΕΝΑΝ ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΣΥΝΘΕΤΗ. Εὐῆγε κοπέλλα μου πὸν ἐξωτερικεύεις τόσο ὠραῖα καὶ ἀπέριπτα ὅ,τι ἔχεις μέσα σου, ἀγνοώντας θαυμαστὰ ἕναν αἰῶνα ἐν πολλοῖς ἄκαρπων πειραματισμῶν. Ἀγνοῶ ἂν πέτυχα, πάντως τὸ γλέντησα, προσπαθώντας νὰ ἐξελληνίσω τοὺς εὐφάνταστους τίτλους τῶν μερῶν. Στγχαρητήρια!

2. ΒΙΒΑΛΝΤΙ, ANTONIO (Vivaldi, Antonio, 1678-1741): Οἱ πασίγνωστες καὶ ἀκατάλυτες Τέσσερις ἐποχές, ἰσάριθμα κοντσέρτα, καθένα 3 μέρη (1723): I. Ἄνοιξη II. Καλοκαῖρι III. Φρινόπωρο. IV. Χειμῶνας. Ἀποδόθηκαν ἀπὸ τὸ κουαρτέτο ἐγχόρδων καὶ σολίστ, τὸν ἀξιολογότατο ὅσο καὶ σεμνότατο βιολιστὴ μας Γιάννη Γεωργιάδη, πὸν ἄμποτε νὰ ἀκούγαμε πολὺ συχνότερα. Μὲ πλούσιο, λαμπερὸ ἦχο, ἀψογῆς τονικῆς ἀκρίβειας, θαυμάσια ἰσορροπημένο στὸ μικρὸ χῶρο με ἐκεῖνον τοῦ κουαρτέτου, μᾶς ἀποκάλυψε μυστικὰ τῆς βιολιστικῆς γραφῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ 18ου αἰ., πὸν, μυστήριο πῶς, οἱ ἄπειρες κατακυρωμένες ἠχογραφῆσεις τοῦ ἔργου, συνήθως μᾶς καταφέρνουν νὰ τὶς παρακάμπτουμε. Ἐμπειρία ἀπολαυστικότητη!

3. ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ, ΙΩΣΗΦ (γ. 1960): Ἀρκαδία. Παραγγελία τοῦ ἀρχιμουσικοῦ Βύρωνος Φιδετζῆ στὸ συνθέτη, τὸ πρωτακούσαμε ἀπὸ τὸ κουαρτέτο καὶ τὸ πρωτοχαρήκαμε, στὶς φετινὲς 12ες Μουσικὲς Γιορτὲς, Ὁδεῖο Ἀθηνῶν, 21.4.2016. Τώρα ἀκούστηκε με ἀκόμη μεγαλύτερη σιγουριά στὴν ἐκτέλεση. Ξανά, σὰν νὰ τὸ πρωτάκουγα, κράτησα λεπτομερέστατες γιὰ καθένα τῶν τριῶν μερῶν του: I. Τέταρτο = 120/26. II. Τέταρτο = 40, tran-quillo, lontano. III. Τέταρτο = 96, energico. Καὶ...ἔμεινα ἀναυδος, ὅταν διαπίστωσα ὅτι ἐμπεριέχονταν ὅλες στὸ κείμενο πὸν ἀφιέρωσα ἀρχικὰ σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ ἀριστούργημα τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς μουσικῆς ὀωματίου, πὸν γεννήθηκε σὲ καιροὺς τόσο χαλεπούς!.

4. ΝΤΒΟΡΖΑΚ, ANTONIN (Antonín Dvořák, 1841-1904):
Κουαρτέτο έγχορδων αρ. 12, σέ φα μείζ., ἔργον 96, γραμμένο, ἀμέσως
 μετὰ τὴ *Συμφωνία τοῦ Νέου Κόσμου*, μέσα σὲ 16 ἀκριβῶς ἡμέρες τὸ
 καλοκαῖρι 1893, στὴν τσέχικη κοινότητα τοῦ Σπίλβιλ (Αἰόβα, ΗΠΑ).
 Ὑπάρχουν ἀφθονες μαρτυρίες (καὶ ἡ γνώμη τοῦ ἴδιου) γιὰ τὶς ἀκροάσεις
 νέγρικων *Spirituals*, ἀπὸ τὸ Ντβόρζακ, ἐνῶ ἄλλοι μιλοῦν γιὰ ἰνδιάνικα
 θέματα. Καὶ στὰ τέσσερα μέρη τοῦ κουαρτέτου, ὑπάρχουν πεντατονικά
 θέματα, πού, παρὰ τὴν ἑτερότητά τους, τοῦ χαρίζουν μιὰν...ὁμοιογενέ-
 στατη ποικιλία ἀλλὰ κυρίως **ἰδιαιτερότητα** γραφῆς. Νέγρικα ἤ, πιστεύω,
 καὶ ἰνδιάνικα, σημασία ἔχει ὅτι ὁ Ντβόρζακ μὲ τρία τοῦλάχιστον ἔργα,
 ἀπέδωσε τὶς ΗΠΑ, στοὺς πραγματικοὺς καὶ προαιώνιους κατοίκους τῆς,
 ἀσχετοὺς μὲ τὴν...Κοῦ-Κλούξ-Κλάν, χρηματοδότριας τῆς προεκλογικῆς
 ἐκστρατείας τοῦ, φεῦ, νῦν προέδρου... Ὅχι μόνον σάπφειρος τῆς παγκό-
 σμιας μουσικῆς δωματίου ἀλλὰ καὶ αἰώνιο ἀντιρατσιστικὸ μήνυμα, χρησι-
 μότερο παρὰ ποτὲ στίς μέρες μας.
